

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Tre måder at øge sin velstand på

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1956

Emne: Program, partiprogram, partiprogrammer

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Tre måder at øge sin velstand på

ret 1956

DET KGL. BIBLIOTEK

- 3. MAJ 1957

SMÅTRYK

KNUD THOLSTRUP

Tre måder
at øge sin velstand på

1956

+

Som ung landmand oplevede jeg hvordan en flittig husmand med 10 tdr. land sandet og let jord hvert år var i stand til at lægge lidt op og hvert år var en af sognets bedste skatteydere – og det selv i de vanskelige år først i 30'erne – medens en proprietær i samme sogn trods det, at han havde 150 tdr. land af Danmarks bedste jord, år efter år skrev 0 på sin selvangivelse; og han nød da også godt af samfundsgoderne uden selv at deltage i udgifterne. – Jeg kalder det straf på flid og dygtighed og præmiering af det modsatte. Det fremmer ikke lysten til at bestille noget. På de 150 tdr. land kunne 15 familier have ernæret sig og ført en lykkelig tilværelse. – Jeg blev klar over, at under et retfærdigt system med fuld grundskyld ville der enten finde salg sted til en dygtigere mand eller udstykning til flere dygtige.

Gennem tiderne har man været præsenteret for forskellige bevægelser og systemer til løsning af de skæve, uretfærdige samfundsforhold. Og mærkværdigvis er der en voksende tro på, at »staten« bedre end de enkelte borgere vil kunne ordne og tilrettelægge produktionen og foretage fordelingen – trods al erfaring for det modsatte. Jeg er imidlertid af den opfattelse, at man ikke kan løfte sig selv ved håret eller leve af at barbære hinanden.

Der er kun tre måder at øge levestanden og velstanden på:

- 1) Ved at bestille mere
- 2) ved at spare mere
- 3) ved at lave bedre byttehandler.

1. Bestil mere

Ja tak, vil mange sige, men får vi så lov til at beholde det, vi tjener?

Lysten til at bestille noget har de fleste, men de vil ikke straffes for det, og det bliver de i dag med det skattesystem, vi har.

Hvis man er flittig og sparsommelig, så man vil kunne klare sig selv på sine gamle dage, må man aflevere en klækkelig part til de andre, men bruger man hver en øre, man tjener, så tager samfundet sig af én til sin tid.

Der skal en ny, retfærdig og produktionsfremmende politik til, som må skabe det rette grundlag ved at indlede med at gennemføre fuld grundskyld. Fuld Grundskyld er den afgift, man frivilligt i konkurrence med andre vil betale for at have et stykke jord at råde over til landbrug, gartneri eller blot en byggegrund til arbejdsplads og til hjem.

Grundskyldens højde er markedsbestemt

Afgiften vil være markedsbestemt – kun konkurrencen bestemmer prisen. Der, hvor der er de bedste erhvervsmuligheder, er man villig til at betale mest, f. eks. på byernes hovedstrøg – men også på den gode jord fremfor på sandjorden. Ja, på sandjord bliver der næsten ingen grundskyld at betale – i hvert fald så længe der ligger udyrket hede at få fat i, thi ingen er villige til, og ingen kan forpligtes til at betale mere, end andre betaler for et lignende stykke jord. Grundskylden betales som lige afgift af lige muligheder. F. eks. vil 50 kvadratalen visse steder i byerne være mere værd som erhvervssted end 50 tdr. land (700.000 kvadratalen) på landet, ja i Vestjylland måske 100–200 tdr. land – men sådan betales der desværre endnu ikke for erhvervsmulighederne.

Straffesystemet i form af indkomstskat fortsætter medens rig-

domsforøgelsen uden arbejde er »straffefri« eller skattefri. En gartner, som i 1941 for 94.000 kr. købte 3 tdr. land i Vanløse, betalte indkomstskat af sin produktion i 3 år, men da han i 1944 solgte jorden for 875.000 kr., fik han en skattefri formueforøgelse på 781.000 kr. – En gårdejer i Herstedvester købte sin gård i 1939 for 70.000 kr. og solgte den 7 år senere – i 1946 – for 1.040.000 kr. – og de 970.000 kr. slap han for at betale indkomstskat af; i et retfærdigt samfund må gartner og landmand leve af at dyrke jorden og ikke af at sælge den. Andre må direkte og indirekte betale den store stigning, og det er uretfærdigt. Til gengæld må gartner og landmand beholde det, de tjener ved dyrkning af jorden.

Hvis jordspekulation afskaffes, som det kan ske ved gennemførelse af fuld grundskyld, vil u-udnyttet og dårligt udnyttet jord blive belagt med samme afgift som vel udnyttet og vel drevet jord af samme bonitet og beliggenhed. Det vil for eksempel i landbruget betyde, at et ret stort antal udygtige land-

mænd – måske helt op til 5 % – må opgive landbruget som erhverv og finde et erhverv, de bedre egner sig til; men da der hvert år vandrer tusinder af veluddannede og flittige unge landmænd ind til byerne, fordi adgangen til jord og egen bedrift kræver større kapital, end de kan præstere, vil det være en produktionsmæssig fordel. Disse unge vil kunne få dobbelt så meget ud af jorden som de, der hverken er dygtige eller flittige. Det vil få de næste 5 % til at anstrenge sig for ikke at ryge ned i dumpeklassen. Men til gengæld kan grundskyld på landbrugsjord aldrig stige højere, end de næstdårligste landmænd bliver i stand til at betale, ellers ville der blive flere landbrug ledige, end der er købere til blandt unge og dygtige landmænd. De dygtige landmænd får uvægerligt stor fordel af et sådant system, men de vil også bruge de tjente penge til yderligere forbedringer af bedriften og stadig produktionsforøgelse. Lysten hertil fremmes ved, at den øgede indtægt og den øgede formue ikke længere skal beskattes.

I byerne vil de ledige byggegrunde kunne overtages uden nævneværdig købesum, når de bliver belagt med en markeds-tilpasset årlig grundskyld, som skal betales i alle tilfælde, hvad enten man bygger på grunden eller lader den ligge, – og den stiger ikke i salgsværdi, ligegyldigt hvor længe den ligger. Det vil sætte fart i byggeriet, så vi får indhentet bolignøden, der i dag virker som stavnsbånd, hvor mange må blive i en stilling, fordi de ikke kan finde en bolig i nærheden af en ny og bedre arbejdsplads.

Bevægelsesfrihed

Mennesker med nedsat bevægelsesfrihed producerer mindre end dem, der ikke er bundet på den ene eller den anden måde. Til bevægelsesfrihed hører også retten til at købe for sine egne penge, hvad man vil. Det kan f. eks. være et motorkøretøj, som bringer én til det sted, hvor der er bedst arbejde, derfor må motorkørsel ikke være belagt med højere afgifter end det nødvendige til vejformål – højere afgifter er straf på bevægelsesfriheden. Anskaffelsen

af eget køretøj er en god opmuntring til at gøre en ekstra arbejdsindsats og giver selvstændighedsfølelse.

Foden under eget bord

Det er en kendsgerning, at de fleste bestiller mest, når det sker til egen fordel og helst i egen selvstændig virksomhed. Grundskylden hjælper netop til at skaffe flere selvstændige erhverv inden for alle brancher, idet der ikke som nu skal skaffes startkapital til selve jorden, som virksomheden ligger på.

Folk med foden under eget bord og i selvstændig virksomhed er ikke nær så sårbare i vanskelige tider som dem, der skal leve fra hånden og i munden og hvis økonomi slås i stykker, blot et par ugers løn går tabt.

Et samfund med et stort islæt af små, selvstændige næringsdrivende er langt mere elastisk i økonomisk uvejr. Muligheden for lettere at etablere sig som selvstændig giver også arbejderen større tryghed i tilfælde af risiko for at miste arbejdet og kan hjælpe dem til at få deres retmæssige andel af produktio-

nen – de står stærkere i lønforhandlingerne med arbejdsgiverne. Den deraf flydende højere arbejds løn vil på samme måde som i U.S.A. tvinge dem, der beskæftiger lønarbejdere, til bedre og mere rationelle arbejds- og produktionsmetoder med større samlet produktion til resultat. Med større elasticitet vil der blive mindre arbejdsløshed.

Flere i produktionens tjeneste

De øgede erhvervsmuligheder vil måske forøge efterspørgslen efter arbejdskraft herudover, og man vil da vende øjnene mod de mange, som er beskæftiget i det offentlige med at sidde og kontrollere eller administrere de borgere, der er optaget af produktionen.

Men her mangler incitamentet eller lysten til at rationalisere arbejdet – ingen enkeltpersoner har fordel heraf – det almene indtryk er da også, at arbejdskraften udnyttes uendelig dårligt i offentlige virksomheder.

I 1929 var der 105.000 offentligt ansatte, og i 1949 var

de ikke kun steget med de 21.000, som befolkningstilvæksten betingede, men med 81.000 – eller 60.000 ekstra – og det har fortsat siden. Disse vil i hvert fald kunne undværes, når vi ophæver restriktioner og told og indfører frihandel og i det hele taget indskrænker statens barnepigevæsen. – I produktionens tjeneste kan de 60.000 alene forøge velstanden med 1 milliard kroner om året og spare skatteyderne for 6–800 millioner kroner til løn o.s.v.

Skatterne er blevet for høje; sammen med afgifterne er de steget fra ca. 1200 til ca. 7000 mill. kroner eller mere end dobbelt så meget som priserne og befolkningen siden 1939 eller med 3000 mill. kr. ekstra – (ud over udgifterne til militæret); det er over 2000 kr. pr. familie.

Resumé

Med *flere* selvstændige,
med *bedre* arbejdsmetoder,
med *alle* i arbejde,
med *jorden* i de rigtige og dygtige hænder,
med *fuld* bevægelsesfrihed og *fuld* handlefrihed,
med *større* arbejdslyst affødt

af, at straf på flid og dygtighed afløses af retten til at arbejde til egen fordel, vil der blive bestilt mere, så landet

vil opnå en stor produktionsforøgelse til fordel for alle; alle befolkningsklasser vil vinde derved.

2. Spar mere

Ja, det er meget godt, men hvilken garanti har vi for, at pengene ikke taber deres værdi eller bliver frataget os igennem skat på indtægt, formue og arv og igennem kronenedskrivning? De fleste vil gerne kunne spare sammen enten til at kunne sætte foden under eget bord eller spare sammen til egen virksomhed ved at give afkald på nydelsen i dag for at kunne opnå større goder senere hen. Men den omstændighed, at kronens købekraft har mistet 2/3 af sin værdi siden 1939, får mange til at købe ting i dag ud fra den simple logiske betragtning, at når erfaringerne viser, at pengene stadig falder i værdi, gælder det om at skaffe sig realværdier i stedet.

Retsforbundet gik imod pengeforringelsen

Den danske krone følger gerne Englands sterling, men pris-

niveauet kan godt udvikle sig forskelligt i de to lande. Da Englands pund vaklede i 1949 og ikke længere var i overensstemmelse med dets indre værdi og som følge deraf blev nedskrevet med 30% (sept. 1949), valgte den danske regering – med Retsforbundet ene om at protestere – at følge denne nedskrivning, til trods for, at den danske krone på daværende tidspunkt stod i et passende forhold til sin indre værdi og købekraft.

Retsforbundet foreslog dengang, at man benyttede lejligheden til at ophæve alle restriktioner og frigive kronen, så den fandt sit naturlige leje, der ville have ligget betydeligt over det niveau, den blev skåret ned til. En sådan frigørelse af handelen og produktionen ville have bragt umådelige fordele for hele det danske erhvervsliv. Arbejds-

lønnen ville have beholdt sin købekraft.

Pengeudpumpning er at pumpe vand i mælken

Men der er andre årsager til, at kronen mister sin værdi, end sådanne kunstige kursansættelser. Disse andre årsager er sideløbende med tilsvarende årsager i andre lande. Først og fremmest er der finansministres tendens til at bruge flere penge, end der kommer ind i form af skatter, ved simpelthen at lave overtræk på kontoen i Nationalbanken.

Under skiftende regeringer blev der i årene 1951 til 1954 pumpet lige ved 1 milliard kroner mere ud i omsætningen som ny købekraft, end der var inddrevet i form af skatter – altså falsk købekraft.

Så længe staten kun bruger de penge, skatterne giver, er det simpel overflytning af købekraft fra den ene borger til den anden. Men når det sker ved overtræk, forøger man den samlede pengemængde, på samme måde, som man forøger mælkemængden ved at poste vand i

den. Der bliver mere mælk, men efterhånden som vandet blander sig med den, bliver al mælken tyndere. Det samme med pengene. Der bliver flere penge, men efterhånden som de udpumpede millioner blander sig med de andre penge, bliver alle pengene mindre værd, et lille hjørne klippes af hver ti-kroneseddel. Det er en ny form for indirekte skatter.

Folk klager over de høje skatter, men politikerne har fundet ud af, at hvis man opkræver skatter i form af afgifter på varerne, forstummer klagerne hurtigt, idet folk alt for hurtigt glemmer, at varerne nu er blevet fordyret med de og de afgifter. De klager derfor hos købmanden over hans høje priser uden at tænke over, at de selv gennem det parti, de har stemt på, er skyld i det.

Den anden og nye form for indirekte skatter, som fås ved finansministerens overtræk, kan ikke ses direkte og går heller ikke ind som told- eller vareafgifter i finansministerens kasse; men de mennesker, der skal leve af løn, pensioner eller renter, opdager, at pengene køber

færre og færre varer. Den fortyndede mælk mætter ikke så godt som den uforfalskede . . . Med færre varer for pengene opstår der igen balance mellem varemængde og den forøgede pengemængde. Det er således de nævnte grupper af befolkningen, – heri indbefattet de små sparere og selvpensionister, som har anbragt deres sparemidler i sparekasser, banker, obligationer og livsforsikringer – det går ud over.

Ganske vist siger man, at arbejds løn og sociale ydelser rettes op, så de følger pristallet, men det må ikke glemmes, at pristallet og efterreguleringen altid kommer traskende bagefter, og så snart der er skaffet ligestilling, fortsætter udhulingen af kronens værdi igen, så det lidte tab indvindes aldrig.

Jeg har foreløbig kun nævnt den sølle milliard kroner, som de skiftende finansministre har fortyndet mælken med i de 4 år. Nu kommer vi til de alvorlige tal. Der fremkommer nemlig på samme måde igennem grundrentestigning og dennes kapitalisering og pantsætning meget større beløb med nøjag-

tig samme virkning, bare i større målestok. Grundværdistigning er nemlig kun en højere værdiansættelse af de samme værdier, den uforanderlige jordmængde. Samfundets realformue stiger ikke, fordi vi vurderer jorden højere i morgen end i går. Samfundets realværdier øges kun ved grundforbedring og ved bygning af nye huse, skibe og maskiner etc. Men papirværdierne derimod, som altid følger sammen med realværdierne, øges både ved værdiskabende byggeri etc. og ved værdistigning på de bestående, uforanderlige goder.

Snart 2 millioner kr. falsk kapital om dagen

Ved jordens omvurdering i 1950 viste der sig en stigning på 500 mill. kr. om året fra 1945, Den jordvurdering, som finder sted i 1956, ventes at vise en stigning på måske 4000 mill. kr. eller over 600 mill. kr. om året, endda uden at nå op til de priser, jorden handles til.

Det vil sige, at der i løbet af 6 år alene fra jordværdistignin-

gen sker en forøgelse af papirværdierne på 10 % af Danmarks samlede værdier, uden at der er blevet een kvadratmeter mere jord. Ved pantsætning går disse ud i omsætningen i samme tempo, – med faldende kroneværdi som følge, der igen giver mulighed for opskrivning af andre realværdier. Det er hovedårsagen til, at pengene i samme tidsrum er blevet (30%) mindre værd. Det er dog en indirekte skat, der batter noget, og som eensidigt betales af de førnævnte befolkningsgrupper, men i modsætning til de andre skatter går disse penge i private lommer til ejerne af realværdierne i stedet for i fælleskabets kasse. De folk, hvis hovedformue er anbragt i faste værdier, slipper for at deltage i denne del af beskatningen – ja de opnår oven i købet fordele derved, hvis der er gæld på deres ejendom, for så skal gælden kun betales tilbage med nedskårne kroner.

Med fuld grundskyld opnås, at jordrentens stigning går i samfundets fælleskasse til afløsning af andre skatter. Uden

grundskyld kan jordrentestigningen pantsættes 20 år frem i tiden og derved give købekraft for det 20-dobbelte straks. Under højkonjunkturer er tempoet i jordrentestigningen så stærk, at prisstigningen på varer ikke kan følge med. Pengene efterspørger derfor varer i udlandet eller søger over grænsen for at få varedækning; der bliver herved større efterspørgsel efter dollar og sterling. Det er derfor, der opstår valutavanskeligheder, når højkonjunkturer (gode tider) sætter ind.

Valget står mellem fortsat inflation og fuld grundskyld

Valget står imellem fortsat inflation (kroneforringelse) eller indførelse af fuld grundskyld, som standser udhulingen af kronen. Fuld grundskyld må foretrækkes, da indtægten herfra samtidig afløser skatterne og overflødiggør overtræk på finansministerens konto i Nationalbanken, som derfor kan ophøre. Hermed har man også standset den anden årsag til kroneforringelsen.

De opsparede midler i spare-

kasser, banker, obligationer, livsforsikringer, beholder deres købekraft, og arbejdslønnen beholder sin købekraft, – det bliver derfor værd at tjene penge og værd at spare dem op.

Men skat på formue og arv bør ophæves. Det er ikke en fordel for landet at hæmme lyst til at spare til sin alderdom og til efterladte, så man kan klare sig uden statens hjælp.

Staten skal også spare

Men hvad hjælper det, at private borgere sparer, hvis det offentlige øder midlerne bort? – stat og kommune må også spare.

Københavns kommune driver sporvognsdrift med over 20 mill. kr. i underskud om året.

Staten driver jernbanedrift med over 100 mill. kr. i underskud om året.

Under privat drift ville sådanne foretagender enten blive likvideret eller, hvad der er mere sandsynligt, blive moderniseret eller rationaliseret, endda med overskud som resultat. Hvis det så endda var billigt at

køre med tog og sporvogn, så var der dog en undskyldning, men det er slet ikke tilfældet. Der gives flere eksempler på, at private har tilbudt transport til det halve af, hvad D.S.B. forlanger, – 3-4 mand i en taxa kører i mange tilfælde billigere end med sporvogn og tog.

D.S.B. beskæftiger 30.000 mand og indkører 450 mill. kr. eller 15.000 kr. pr. mand. – Skibsfarten beskæftiger 12.000 mand og skibsbyggere 18.000; tilsammen indtjener de 2000 mill. kr. eller 67.000 kr. pr. mand. Man skulle tro, at de offentlige transport-foretagender derfor afvikledes, så underskudet kunne bringes ned, men i stedet for breder de sig mere og mere og udvider såvel med borgerlige som socialistiske partiers velsignelse, ved køb af rutebiler og lastbiler, som slet ikke kan konkurrere med de private. – Skatteborgerne betaler. Den private skibsfart må alene betale mere i skat, end der går til dækning af de offentlige trafikmidlers underskud og får derved færre pege til at udvide handelsflåden med.

Staten låner penge hos bor-

gerne mod statsobligationer til 6 % og låner dem ud til byggeri til 2 eller 3 % (var der nogen, der sagde Ebberød Bank . . .?) med det mærkelige resultat, at byggeriet er blevet relativt dyrere, end det var før, og at der bliver bygget færre lejligheder end før krigen, hvor folk selv skulle skaffe pengene, f. eks. fra sparekasserne, hvor folk satte dem ind, da skatterne ikke var så høje som nu.

Staten bør afhænde Nationalbanken, så finansministre ikke kan lave overtræk.

Staten bør ikke finansiere blyminedrift på Grønland og andre mere eller mindre tvivlsomme foretagender.

Staten bør sælge sine telefonaktier, så vi igen kan få rimelige telefonpriser.

Militæret følger ikke med tiden. Retsforbundet har fremsat et forslag i 1952, som foruden frivillighed, (værnepligtens afskaffelse) byder på store besparelser og giver større sikkerhed for mandskabet, som bør fjernes fra kasernerne, der er de første bombemål i krigstilfælde; det er helt urimeligt at fortsætte

kasernebyggeriet, der kan spares hundreder af millioner kroner her, samtidig med, at spredning og rationalisering vil give et mere værdifuldt forsvar.

Der kan spares på mange andre områder.

Gennem store besparelser kan skatterne sættes ned til yderligere fremme af folks sparelyst, – med flere penge i sparekasserne er der penge til alt det byggeri, der er brug for, og til de nyinvesteringer, som skal forbedre vort produktionsapparat; det vil være med til at løse de kommende store årganges problemer.

Resumé

Stands pengeforringelsen,
stands pengeudpumpningen,
stands pantsætningen,
stands tilskudspolitikken,
stands statsdriften,
stands skat på sparsommelighed,
– opsparinger bruges til investering i et bedre og mere konkurrencedygtigt produktionsapparat.

3. Handl bedre

Al handel går ud på at tilbytte sig varer, man hellere vil have end dem, man selv har eller selv fremstiller.

Alle gode handler er til fordel for begge parter, men enhver vil stræbe efter at få så meget som muligt i bytte for sine egne produkter. Den købmand, som forstår det bedst, får den største forretning. Det er købmandens opgave at formidle varerne fra produktionssted til forbrugssted.

Gennem de laveste omkostninger, f. eks. ved hurtigere omsætning, bliver den dygtigste købmand både i stand til at skaffe producenterne den højeste pris hjem og at skaffe varer hjem til forbrugerne til den laveste pris. Der må derfor ikke lægges hindringer i vejen for den frie konkurrence. Og der må ikke lægges hindringer i vejen for hurtig omsætning.

Valutacentralen, som nu hedder Direktoratet for vareforsyning, begår begge fejl, hvor dygtigt den end administreres, og koster derfor landet umådelige summer.

Alene i årene før krigen regnede professor Warning med, at den kostede landet mellem 100 og 200 mill. kr. i tab om året, ved at handelen på kunstig vis blev dirigeret fra et kontor med ikke handelskyn-dige folk, undertiden ganske unge kontorister, hvorved køb og salg skete med forkerte lande og på forkerte tidspunkter.

Uvidenhed i højsædet

Mange gamle købmænd har fortvivlet taget sig til hovedet over al den uvidenhed om elementære handelsmæssige forhold, —

over de chancer, der bliver spildt for landet,
over de forsinkelser i køb og salg,
over de tab ved, at varerne ligger på lager for længe
over de kolossale omkostninger.

Alt dette medfører uhyre tab, som til syvende og sidst går ud over producenterne, som får for lidt for varerne til eksport, og over forbrugerne, som må betale for meget. Købmændenes

opgave – at gøre afstanden mellem producent og forbrugerprisen mindst mulige – er fuldstændig forkludret af kontoriet.

Valutacentralen blev oprettet for at værne valutaen, men resultatet var, at kronen faldt i værdi, Valutacentralen har således aldrig opfyldt sit formål på anden måde end ved at begrænse importen, så importørerne, befriet for konkurrence, kunne tage de samme penge fra forbrugerne for færre varer, altså ved prisstigning på de importerede varer og tilsvarende danske varer, som også slipper for konkurrencen. Valutacentralen (Varedirektoratet) har skabt de største monopolfortjenester i vort land. Valutacentralen nægter importlicens for en lang række varer og fremkalder derved en dansk, unaturlig produktion til alt for høje priser, fordi den er unaturlig for Danmark, og uden konkurrence udefra.

Hver gang en vare senere blev flyttet fra bunden liste til friliste, skete der betydeligt prisfald – blot et eksempel: rosinerne blev 40 øre billigere pr. kg fra den ene dag til den an-

den, da de kom på friliste. Et andet eksempel: Da smørhandelsaftalen med England blev ophævet, steg smørret lige ved 2 kr. pr. kg, men desværre for landet opretholder mejerikontoret (De danske mejeriers fællesorganisation) i Århus som en stat i staten et fællessalg, hvor man har afskaffet den frie og sunde konkurrence, der før var imellem ko-operative og private eksportører indbyrdes; ingen af eksportørerne har derfor længere interesse i at gøre en særlig anstrengelse, og moderne salgsmetoder synes at være bandlyst. Opmuntring til foretagsomhed mangler her ligesom i den offentlige administration.

Told som sovepude

Told virker både forsinkende og fordyrende på varerne, men giver også særfordele til visse danske fabrikanter (monopol) som i ly af toldmure enten kan tage en kunstig høj pris for varerne, – konkurrencen er jo væk – eller kan lægge sig til hvile, fordi de ikke er tvunget til at forbedre og billigøre deres produktion, da

der ikke er konkurrenter til at tvinge dem til det.

Af den toldindtægt, staten får, går næsten halvdelen til administrationsudgifter. Det virker så meget mere meningsløst, som man ved, at den told, som betales ved grænsen, ofte fordyrer varerne for forbrugerne med det tredobbelte beløb.

Valutakontrol og told hindrer det frie forbrugsvalg (frihandel) og leder således til dyrere og uhensigtsmæssige køb. Købmanden hindres i at udføre sin opgave, som er at skaffe de varer, som forbrugerne efterspørger.

Derfor bør alle toldhindringer for den frie handel fjernes, og den frie konkurrence vil fremkalde de rigtige varer til de rigtige priser. Bedre byttehandler bliver resultatet.

Resumé

Varedirektoratet må væk
Tolden skal ophæves
Konkurrencen skal i højsædet
Det skal være en fordel at lave
byttehandler

De, der har ansvaret for den
nuværende, ødelæggende ord-

ning, plejer at beskyldes Retsforbundet for at give løfter, som ikke kan holdes i virkelighedens verden, – at vore retfærdighedskrav om fuld grundskyld og frihandel er gode nok som idealer, men ikke lader sig gennemføre i praksis. Jeg håber, at jeg igennem denne pjece har givet de tvivlende et håb om, at retfærdighed og frihed er et godt grundlag for en politik, men samtidig at større mængde livsgoder kun kan opnås igennem større flid, dygtighed og sparsommelighed. Folket har evnerne og mulighederne, det er blot hindringerne, som skal fjernes, og til dette politiske arbejde kalder vi på alle, som ønsker en bedre fremtid for sig selv og sit land.

– Og dog, folket og erhvervslivet *har* løst sin opgave; at skabe en teknik og et produktionsapparat, der kan frembringe velstand nok til alle. Det er bare de politiske ordninger, der er umoderne – 200 år tilbage i tiden.

Der skal altså blot en moderne politik til. Retfærdighed og frihed.

Gå til ondets rod

Retsforbundet er det eneste parti, som viser vejen til en rationel løsning af problemerne, idet vort programs gennemførelse fjerner årsagerne til misforholdene. Det er langt klogere og billigere at gå til ondets rod og fjerne årsagen end bagefter, som oftest for sent, med kostbare foranstaltninger at søge at bøde på virkningerne af en forkert politik.

Derfor er der kun ét at gøre:

Vær med til at udbrede kendskabet til disse økonomiske grundlove.

Vær med til at få Retsforbundets program gennemført.

Ønsker De at støtte Retsforbundets arbejde, bør De indmelde Dem i *Danmarks Retsforbund*, adresse: *Landssekretariatet, Christiansborg, København K.*

Denne pjece koster 10 øre pr. stk. For 10 kroner kan De altså få 100 ekspl. til fordeling blandt naboer og bekendte. Beløbet kan sendes i frimærker til

Retsforbundets Sekretariat, Christiansborg,
eller på giro nr. 30206 til
Retsforbundets Bogsalg, Helsingør.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk